

Tilstandsrapport – Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste

Formålet med denne tilstandsrapporten er å holde kommuneledelsen og politikere i begge kommuner oppdaterte på hvordan det går i barneverntjenesten. Rapporten bygger på barneverntjenesten som en helhet i begge kommunene, og vil ikke skille på saksmengde mellom Berlevåg og Båtsfjord pga. personvern og taushetsplikt.

Innholdsfortegnelse

Del 1: Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste	2
1.0 Barneverntjenestens organisering, bemanning og kvalitet.....	2
1.1 Virksomhets kart	3
1.2 Tjenestens innsatsområder og målsettinger	3
Utfordringer 2021.....	4
Satsningsområder for 2022	5
1.3 Tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser	5
1.4 4K samarbeid – Vestre Varanger barneverntjeneste	6
Del 2: Statistikk saksbehandling	7
1.halvårsrapport 01.01.2021 – 30.06.2021	7
2. halvårsrapport 01.07.2021 – 31.12.2021	7
Utvikling 2019 – 2021.....	8
Oppsummering av statistiske data	8
Del 3: Økonomi.....	9

Del 1: Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste

1.0 Barneverntjenestens organisering, bemanning og kvalitet

Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste er en interkommunal barneverntjeneste med Berlevåg kommune som vertskommune. Det er til sammen 6 årsverk i tjenesten, der 2,5 årsverk er i Berlevåg og 3,5 årsverk er i Båtsfjord. Barnevernleder er delt opp med 50/50 deling i hver kommune. Barneverntjenesten har i tillegg 1 årsverk som tiltakskonsulent som er finansiert gjennom midler fra Statsforvalteren. Det arbeider 6 kvinner og 1 mann i tjenesten. Pr. d.d. er det 2 barnevernspedagoger, 2 lærere, 2 under sosionom utdanning og en fagarbeider i tjenesten.

Barneverntjenesten arbeider etter en såkalt generalistmodell. Det vil si at alle saksbehandlere får opplæring til å arbeide med hele forløpet i en barnevernssak – fra mottak av melding til veiledning i hjelpetiltak, undersøkelser og oppfølging av fosterhjem. De ansatte har varierte arbeidsoppgaver, og barnet og/eller familien slipper å forholde seg til mange forskjellige saksbehandlere. Dette gir mulighet for saksbehandlerne til å bruke tid til å bygge en trygg og respektfull og god relasjon til sine klienter.

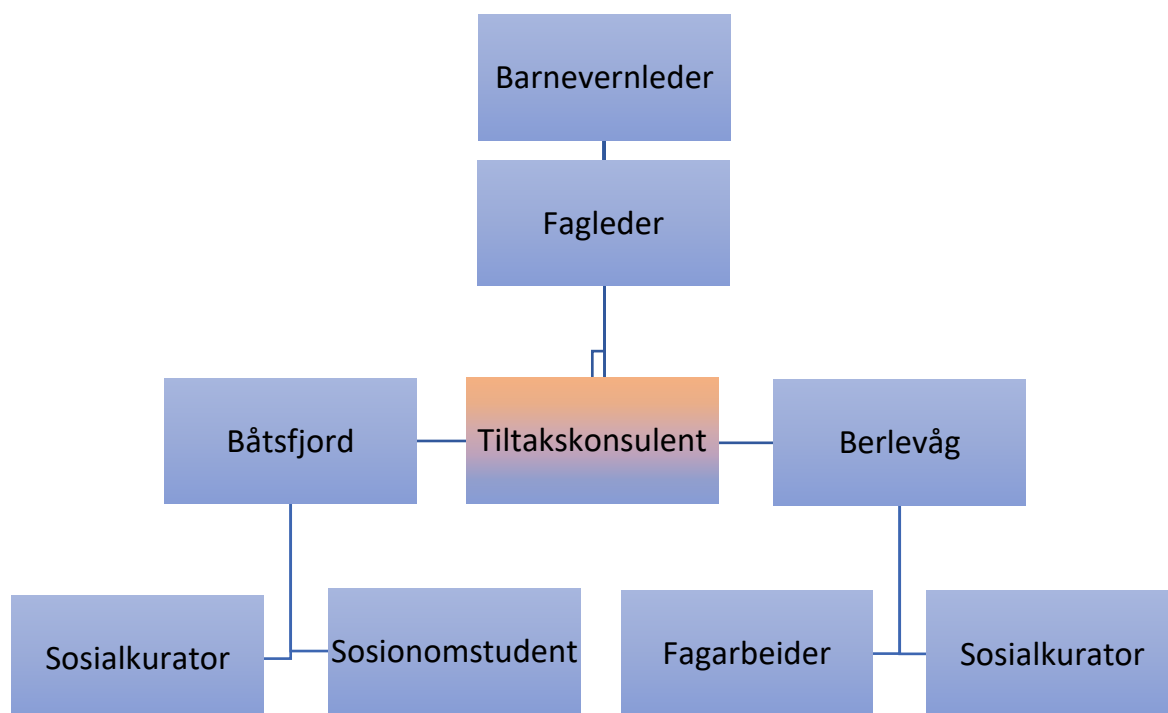
I begynnelsen av 2021 ble barneverntjenesten hardt underbemannet da to saksbehandlere sluttet i tjenesten og en ble langtidssykemeldt. Tjenesten sto da igjen med en barnevernleder og en nytilsatt saksbehandler. For at barneverntjenesten skulle drifte forsvarlig saksbehandling innenfor lovkravet ble det besluttet å bruke innleide konsulenter fra stiftelsen Fyrlykta til tjenesten fikk ansatt nye saksbehandlere. Denne prosessen tok lenger tid en forventet, og det ble ikke ansatt saksbehandlere før i 2.gangs utlysning. Tjenesten er på vei tilbake til normalsituasjon, og målet er at innleide konsulenter skal være helt ute av alle sakene innen mai 2022. Etter hvert som nye saksbehandlere har kommet på plass, har mengden saker til Fyrlykta minket.

Utenom ordinær arbeidstid har barneverntjenesten en barnevernvakt. Den er operativ mellom klokken 15.30 -08.00 neste dag. Det er pr. d.d. 3 konsulenter som er aktiv i vaktordning, og målet er at det skal være minimum 4 konsulenter i vaktordning. Dette for at belastningen med vakt ikke skal være for stor for enkelte saksbehandlere.

Tjenesten har det siste året hatt stort fokus på internkontroll og rutiner i tjenesten da det etter tilsyn fra Statsforvalteren i oktober 2020 ble påpekt brudd på barnevernloven § 2-1 andre ledd, jf. Forskrift om internkontroll for kommunens oppgaver etter lov om barneverntjenester.

Det er utarbeidet en internkontroll i tett samarbeid med Statsforvalteren som i april 2021 avsluttet tilsynet med barneverntjenestens internkontroll arbeid.

1.1 Virksomhets kart

1.2 Tjenestens innsatsområder og målsettinger

Barneverntjenestens målsetting er å arbeide mer forebyggende i kommunene slik at det blir mindre barnevernssaker i kommunen. Dette er helt i tråd med den nye barnevernreformen som trer i kraft 01.01.2022. Barnevernreformen har etter hvert blitt kalt for «oppvekstreformen» da den inneholder fokus på forebyggende arbeid på kommunenivå. Det heter seg at det er «kommunens barn», ikke «barnevernets barn».

For at barneverntjenesten skal kunne utvikle sitt forebyggende arbeid i kommunen er det helt avgjørende at andre oppvekst enheter er med på laget- Som for eksempel skole, barnehage, PPT, helsestasjonen osv. Tidlig innsats er et viktig ledd for å få et godt fungerende barnevern.

Barneverntjenesten arbeider systematisk med å få til tettere samarbeid med andre oppvekstenheter,

der barnevernet tilbyr drøftingsmøter med andre instanser der det er behov. Barneverntjenesten tilbyr alle skolene og barnehagene infomøte hver høst med gjennomgang av meldeplikten til barneverntjenesten. Barneverntjenesten har et ønske om å bli mer synlige i begge kommunene for andre instanser og familier, og på den måten jobbe holdningsendrende i lokalsamfunnet. Dette er et endringsarbeid som er utfordrende for tjenesten og som vil ta tid og kreve mye av de ansatte. Man vurderer at det på sikt vil skape større tverrfaglig samarbeid med andre instanser og at veien for å spørre om veiledning blir mindre. Dermed kan man identifisere en utfordring før det blir et problem.

I den nye reformen som trer i kraft 2022 stilles det også krav til videreutdanning og mer kompetanse i de kommunale barneverntjenestene. Barneverntjenesten holder på å utarbeide en utdanningsplan for alle ansatte i tjenesten, og et utdanningsløp opp mot masternivå. Innen 2025 er det ikke lov til å ansatte saksbehandlere som ikke oppfyller masterkrav, og innen 2030 er det ikke lov å arbeide i barneverntjenesten uten master. Det vil si at barneverntjenesten har 9 år på seg til å etter- og videreutdanne sine ansatte til å oppfylle krav som regleringen bestemmer.

Bufo dir utlyser midler til etter- og videreutdanninger hvert år som kommunale barneverntjenester kan søke på.

Barneverntjenesten ble fullt bemannet i november 2021, og har gjennomført en intens opplæringsperiode fra oktober til desember.

Da var tjenesten med på:

- Opplæring i fagprogrammet «Familia» med VISMA.
- Juss kurs sammen med Tana og Nesseby barneverntjeneste i Varangerbotn, der man fikk gjennomgang av viktige lover innenfor barnevern med særlig vekt på akuttarbeid.
- Gjennomgang og opplæring av «Familieråd» med Bufetat, 2 dager i Båtsfjord sammen med Tana og Nesseby barneverntjeneste.
- «Familien i fokus» med Bufetat, 3 dager i Båtsfjord. Hele oppvekstsektoren i Båtsfjord ble invitert med på disse kursdagene.
- Internundervisning med selvvalgte emner.

I tillegg til beskrevet aktiviteter overfor, har saksbehandlere gjennomført intern opplæring av rutiner og satt seg inn i enkelt saker.

I November 2021 ble det gjennomført en omorganisering av tjenesten for å styrke barnevernleder og tjenestens faglige kvalitet. Da ble det opprettet fagleder for tjenesten som skal ha det faglige ansvaret og veiledning av saksbehandlere. Det er satt opp fast veiledning på team hver mandag. Barnevernleder har fortsatt det fulle personalansvaret og økonomiansvaret.

Ved å opprette fagleder for tjenesten vil barnevernleder frigjøres i større grad til administrative oppgaver, og de ansatte vil få mer faglig støtte fra fagleder i enkeltsaker. Fagleder arbeider 50% med veiledning og 50% som saksbehandler. Det er et ønske at fagleder med tiden bare skal arbeide med veiledning og utvikling av fag.

Utfordringer 2021

Som det ble beskrevet innledningsvis, har tjenesten hatt utfordringer med bemanning igjennom store deler av 2021. Det var to saksbehandlere som sa opp sin stilling samt en langtidssykemelding. Tjenesten var da under sterkt press med økende saksmengde, manglende implementering av nye rutiner og i en endringsprosess av stillingsfunksjoner. Dette skapte uro i tjenesten, og ble en stor påkjenning for flere. Det var også ytre press på tjenesten da man opplevde at andre hjelpetjenester rundt barneverntjenesten var nedbemannet pga ulike årsaker.

Barneverntjenesten så seg nødt til å leie inn private konsulenter for å drifte en forsvarlig, lovpålagt tjeneste ut til barn, unge og deres familier.

I mars 2021 opplevde barneverntjenesten i tillegg vannlekkasje på kontorene sine i Båtsfjord, og ble dermed flyttet inn i midlertidige kontorer i «Sørnes-bygget». Den opprinnelige planen er at barneverntjenesten skal flytte inn på ny-skolen, men inntil da må tjenesten leie lokaler.

Det ble bestilt nye elektroniske arkiv og inn/ut post via barnevernets fagprogram «Familia» sommeren 2020. Planen var at dette skulle være på plass innen november 2020. Man møtte her på større utfordringer, da Berlevåg og Båtsfjord kjøper IT tjenester fra Tana kommune, og serveren for arkiv måtte installeres i Tana. Dette igjen medførte til utfordringer for skanning av post til sikker sone. Dette førte til ekstra reisetid og reisekostnader for innleide konsulenter, da de fysisk måtte komme til Båtsfjord/Berlevåg for å lese saksdokumenter.

Det elektroniske systemet kom først på plass i november 2021.

Satsningsområder for 2022

Barnevernreformen står høyt i fokus for barneverntjenesten, der særlig søkelys på forebyggende arbeid er viktig. Man vil fortsette arbeidet med å inngå avtaler med samarbeidspartnere, inngå i forskjellige forebyggende grupper med barnevernfaglig kompetanse og utvikle tjeneste tilbudet for brukere i Berlevåg og Båtsfjord.

Med den nye barnevernreformen har den kommunale barneverntjenesten blitt tillagt flere oppgaver når det kommer til fosterhjemsarbeid. Barneverntjenesten har nå selv i mye større grad ansvar for rekruttering og oppfølging av fosterhjem. Dette innebærer å finne fosterhjemmene, gi de tilstrekkelig opplæring som fosterhjem, og støtte og veiledning underveis.

Barneverntjenesten arbeider i den anledning med å utvikle internkontrollen rundt dette område, og vi deltar i læringsnettverk med andre barneverntjenester i Øst-Finnmark for å se på muligheter for samarbeid rundt denne oppgaven.

Man vurderer at det er nødvendig å styrke kompetanse på tiltaksarbeid hos de ansatte i barneverntjenesten, da dette kan være forebyggende mot eventuelle omsorgsovertakelser i fremtiden. Kvaliteten på tiltaket er avgjørende for familiens endringsarbeid. Det er et satsingsområde at alle ansatte i barneverntjenesten skal ha COS-P kurs innen utgangen av 2022. Dette anses som viktig da COS-P veiledning kan gis til en familie allerede i en undersøkelse, likegodt som til et fosterhjem.

Barnevernleder startet på «barnevernleder utdanning» via NTNU februar 2022, og de ansatte er motiverte og klare for videreutdanning skoleåret 2022/2023.

Man vil også se på muligheten for at barneverntjenesten kan arbeide på samme server, da dette er nødvendig for at saksbehandlere skal arbeide like godt i begge kommunene.

Rutiner for trusler og vold, samt kontorløsninger er også et område der man må ha søkelys framover for å sikre de ansattes fysiske og psykiske helse fremover.

1.3 Tilsyn med barneverntjenestens arbeid med undersøkelser

Statsforvalteren (da Fylkesmannen) gjennomførte et tilsyn med Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste fra 03.09.2020 til 04.09.2020. Tilsynet gitt ut på å undersøke om kommunene sørger for at barneverntjenestens arbeid med undersøkelser blir gjennomført i samsvar med aktuelle lovkrav slik at innbyggerne får en trygg og god tjeneste. Tilsynet var varslet i forkant, og ble

gjennomført som del av et landsomfattende tilsyn initiert av Statens helsetilsyn. Fullstendig rapport fra tilsynet ligger tilgjengelig på helsetilsynets hjemmesider, www.helsetilsynet.no.

Statsforvalteren konkluderer i sitt tilsyn med Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste:

- Alle undersøkelser er ikke tilstrekkelig faglig forsvarlig gjennomført
- Nødvendig dokumentasjon av barnevernfaglige vurderinger underveis og til slutt i undersøkelsen, herunder vurderinger av barnets beste, er ikke tilstrekkelig.
- Barneverntjenesten har ikke internkontroll for å sikre at oppgavene som utføres er i samsvar med lov og forskrift.

I etterkant av tilsynet utarbeidet barneverntjenesten en plan for hvordan lovbruddene skulle rettes, med beskrivelse av tiltak for å rette lovbrudd og opplysninger om når kommunen forventet at lovbruddene skulle være rettet.

Statsforvalteren vurderer at tiltakene i planen er godt egnet for å lukke lovbrudd, men gjennomføringen av tiltakene har et langsiktig perspektiv, og dermed ønsket Statsforvalteren en evaluering av tiltakene innen mars 2021.

Etter at Statsforvalteren har gjennomgått evalueringen, har Statsforvalteren fortsatt vurdert at tiltakene er godt egnet for å lukke avvikene, og avslutter tilsynet med barneverntjenesten april 2021.

Underveis i tilsynet gjennomførte Statsforvalteren intervju med utvalgte barn og foreldre som har hatt eller har kontakt med barneverntjenesten. I intervjuer med foreldre framkommer det at barneverntjenesten gir informasjon på en måte som gjorde at de forstå hvorfor barneverntjenesten hadde opprettet undersøkelse, og at de opplevde kontakten med barneverntjenesten som god. Likeså framkommer det at foreldre ikke føler at barneverntjenesten fulgte opp det de sa de skulle gjøre i enkelte saker.

Det framkommer også opplysninger om at barneverntjenesten bruker standardiserte maler for innhenting av opplysninger hos andre instanser, der foreldre samtykker skriftlig til innhenting, men en av foreldrene sa at det ikke nødvendigvis føltes som om de hadde et reelt valg.

Barneverntjenesten vurderer selv at det er et forbedringspotensial i tjenesten, der det er viktig at alle foreldre opplever et reelt samarbeid med barneverntjenesten. Barneverntjenesten har på grunnlag av disse tilbakemeldingene en målsetting med å få på plass anonyme brukerundersøkelser hos både barn og foreldre/familie.

1.4 4K samarbeid – Vestre Varanger barneverntjeneste

Barneverntjenesten er en av flere enheter som er under utredning innenfor 4 kommuner samarbeidet (Båtsfjord, Berlevåg, Nesseby og Tana).

Det ble sommeren 2021 ansatt en prosjektleder som skulle utrede og se om det er en reel mulighet for 4 barneverntjenester å slå seg sammen til en. Målet er at Nesseby kommune skal stå som vertskommune for hele tjenesten.

Januar 2022 ble sluttrapporten til prosjektet ferdigstilt, og den er klar til politisk behandling mars 2022. Det er forespeilet en oppstart av sammenslått barneverntjeneste oktober 2022 dersom dette blir politisk vedtatt.

Del 2: Statistikk saksbehandling

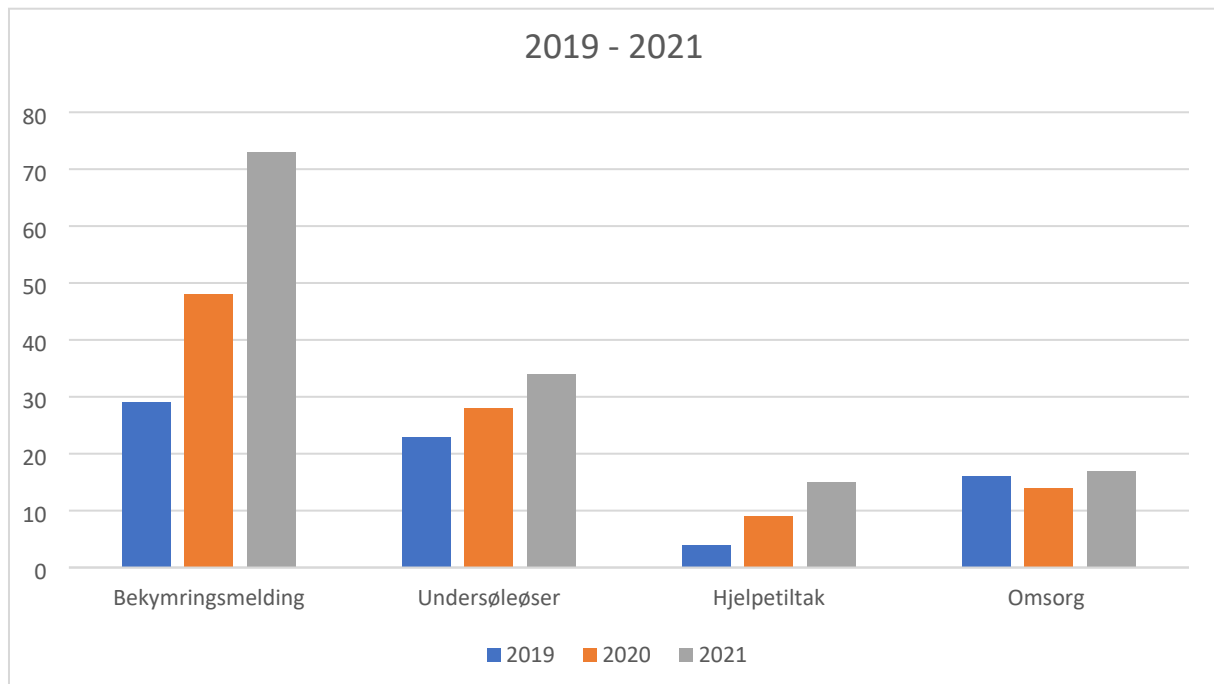
1.halvårsrapport 01.01.2021 – 30.06.2021

Bekymringsmeldinger	Hjelpetiltak	Omsorg
<ul style="list-style-type: none">•45 meldinger•Henlagt:5•Henlagt pga aktiv tiltak:6•Henlagt pga aktiv u.s.6•Undersøkelse28	<ul style="list-style-type: none">• 16	<ul style="list-style-type: none">•Omsorg totalt: 16•Fosterhjem15•Institusjon1

2. halvårsrapport 01.07.2021 – 31.12.2021

Bekymringsmeldinger	Hjelpetiltak	Omsorg
<ul style="list-style-type: none">•28 meldinger•Henlagt:17•Henlagt pga aktiv tiltak:2•Henlagt pga aktiv u.s.3•Undersøkelse6	<ul style="list-style-type: none">• 15	<ul style="list-style-type: none">•Omsorg totalt: 17•Fosterhjem16•Institusjon1

Utvikling 2019 – 2021

Oppsummering av statistiske data

Som en kan se av statistisk data, har barneverntjenesten en økning i saksmengde på alle områder. Antall bekymringsmeldinger, fra 29 i 2019 til 73 i 2021 er den grafen som går desidert brattest.

Årsaken til at antall bekymringsmeldinger har økt så mye de siste 3 årene kan skyldes flere faktorer, blant annet:

- Barneverntjenesten har startet et samarbeid ut mot andre hjelpe tjenester for å ufarliggjøre barneverntjenesten og oppfordrer til samarbeid.
- Informasjon ut til samarbeidspartnere om meldeplikten til barneverntjenesten.
- Covid19, nedstengning av landet og fritidsaktiviteter. Barn har ingen arena å oppholde seg på lenger.
- Økning av familievold under Covid19 – dette ser man en sammenheng på over hele landet.
- Kulturelle faktorer – Båtsfjord og Berlevåg har høy arbeidsinnvandring

Man kan også lese av grafen at selv om antall bekymringsmeldinger som kommer inn er ganske høyt, er det en del meldinger som blir henlagt og ikke undersøkt. Årsaken til dette er at bekymringen faller utenfor barnevernloven, og mulig vist til annen/riktig instans.

Antall hjelpetiltak har økt fra 4 i 2019 til 15 i 2021. Barneverntjenesten arbeider i større grad med barn og familier med endringstiltak, og ikke kompensere tiltak. Innenfor et endringstiltak ønsker man å sikre barnet og familien riktig hjelp på riktig tidspunkt, slik at man kan hjelpe familien ut av barneverntjenesten. Her ser man også at dersom man tenker «fort ut» havner man som regel «fort inn» igjen, og derfor er det viktig at saksbehandlere har riktig kompetanse på endringstiltak. Endringstiltak skal også i mye større grad forebygge eventuelle omsorgstiltak.

Berlevåg og Båtsfjord barneverntjeneste har totalt 17 barn under omsorg, der 16 bor i fosterhjem og 1 på institusjon. Etter 01.01.2022 da barnevernreformen trådte i kraft økte også egenandelen på institusjonsplasser, fra 75.000,- i mnd. til 170.000,- pr mnd.

Barneverntjenesten har årlig oppfølging av fosterbarn som er plassert rundt i hele landet, tilrettelegging for samvær med biologisk familie, oppfølging av biologiske foreldre, veiledning, og gjør vurderinger om eventuelle tilbakeføringsmuligheter.

Sammenlignet med andre kommuner og innbyggertall er 17 barn under omsorg høyere enn gjennomsnittet, og det er ingen barn på ettervern. Ettervern kan tilbys ungdom inntil de fyller 25 år, og selv om ungdommen sier nei på et tidspunkt, kan de ombestemme seg og få tilbud om ettervern igjen på et senere tidspunkt.

Del 3: Økonomi

Barneverntjenesten har i 2021 hatt et betydelig stort merforbruk på ca. 7 millioner kroner. Det fordeler seg med ca. 4,2 millioner kr. For Båtsfjord, og ca. 3 millioner kr. For Berlevåg.

Merforbruket her skyldes flere faktorer, men i størst grad gjelder der kjøp av konsulenter fra Stiftelsen Fyrlykta. Fyrlykta har bistått barneverntjenesten i lovpålagte oppgaver som; undersøkelsesarbeid, hjelpetiltak til barn og familier og oppfølging av fosterhjem. Dette var et nødvendig tiltak da tjenesten på et tidspunkt stod uten saksbehandlere, og rekrutteringsprosessen tok lengere tid enn forventet. Merforbruket skyldes også ekstra reisekostnader for konsulenter i Fyrlykta tur/retur Berlevåg og Båtsfjord for å lese dokumenter i saken der de er saksbehandler. Barneverntjenesten abonnerer på Familia arkiv og elektronisk inn/ut post, men fikk ikke dette opp til å gå før november 2021. Barneverntjenesten har betalt for dette abonnementet hele 2021. Barneverntjenesten har ved flere anledninger purret på IT Tana som server denne tjenesten til kommunen, men det er liten respons. Barneverntjenesten betaler i tillegg et månedlig beløp til Tana kommune for kjøp av IT konsulent tjenester til fagprogrammet «Familia».

En annen årsak til merforbruket er høyere lønnsutgifter da det på våren 2021 ble besluttet å utvide med et ekstra årsverk i tjenesten. Dette for å forebygge at tjenesten skal være underbemannet mens man står i utlysning av stillinger. Tjenesten utvidet dermed fra 5 faste årsverk til 6 faste årsverk.

Hjelpetiltak i barneverntjenesten hadde en økning i 2021, og barneverntjenesten gjorde 2 nye omsorgsplasseringer som gir økte kostnader både i form av eventuelt frikjøp fra arbeid og KS sine satser «utgiftsdekning» og «arbeidsgodtgjøring» til fosterhjem.

Kontoret i Båtsfjord ble rammet av vannskadet og barneverntjenesten så seg nødt til å leie eksterne lokaler. Dette gir et merforbruk på ca. 200.000 i året.

Oppgradering av diverse IT utstyr på kontoret i Båtsfjord, samt kontorutstyr ved flytting til nye lokaler. Utstyret som tjenesten hadde var så gammelt og ugradert at de falt fra hverandre ved demontering, og det ble bestilt inn nye møbler som kan fraktes med seg inn i nye lokaler på den nye skolen. Barneverntjenesten har ikke gjort noen store investeringer hverken på IT eller kontorutstyr på flere år.

Barneverntjenesten ser ikke for seg at det kommer flere uventede store investeringer inn i 2022, og saksbehandlere fra Stiftelsen Fyrlykta skal være ute av all saksbehandling innen mai 2022. Tjenesten ser på ulike organiseringsmuligheter for å være kostnadseffektiv på fosterhjemreiser, og man vurderer at tjenesten pr. dags dato er godt bemannet og godt rustet til å utføre lovpålagte oppgaver etter barnevernloven.

Båtsfjord, 22.02.2022

Christina Svendsen

Barnevernleder
Berlevåg og Båtsfjord